

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Cap. I. De vita & honestate Clericorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

INDEX CAPITVM

SECUNDÆ PARTIS.

CAP. I. *De vita & honestate Clericorum.*CAP. II. *De Concubinatu.*CAP. III. *De Simonia.*CAP. IV. *De Vsuris.*CAP. V. *De Beneficiis, eorum Collationibus, seu jure Patronatus, Institutioribus, Resignationibus, & Permutationibus.*CAP. VI. *De Residentia Clericorum.*CAP. VII. *De Prelatis & Canonis Ecclesiae Cathedralis, & Collegiatarum.*CAP. VIII. *De Archidiaconis.*CAP. IX. *De Decanis Ruralibus.*CAP. X. *De Parochis & Curatis.*CAP. XI. *De Testamentis Clericorum.*CAP. XII. *De Ecclesiis, Capellis, Oratoriis, Altaribus, Hospitalibus, Sodalitatibus, seu Fraternitatibus, & aliis piis locis.*CAP. XIII. *De rebus Ecclesiæ conservandis & non alienandis.*CAP. XIV. *De Provisoribus Templorum & Fabricæ.*CAP. XV. *De Immunitate Ecclesiastica.*CAP. XVI. *De Archivio Episcopali.*CAP. XVII. *De Examinatoribus.*CAP. XVIII. *Indices delegatos causarum Apostolicarum nominamus.*CAP. XIX. *De Censore Librorum.*CAP. XX. *De Pænitentiario.*

PARS SECUNDÆ.

CAP. I. *De vita & honestate Clericorum.*

Ihil fere est, quod hoc seculo tam sit exoptandum, quam ut ii, qui, in sortem Dei vocati, divina munera dispensant, ac ministeriis Ecclesiasticis præficiuntur, vita & exemplo id præstent, quod Professione, statu, ac vocatione sua promittunt; ut in eos, tanquam in speculum, oculos suos congiuentes Laici, invenire possint, quod digne imitentur. hoc enim omnibus fere seculis compertum fuit, pro Sacerdotium vita, benedictionem aut maledictionem à Deo in populum procedere, nec quicquam gravius Ecclesiæ aut Reip. accidere, aut illam vehementius affligere, quam si à Clericis Laici bona vitæ incitamenta & exempla petere non possint.

Matth. 5. à v. 13. Ad Tit. 2. ver. 7. c. De accusat. homil. in c. 10. Luce.

Quod gravissime olim deploravit S. Gregorius, & nos ipsius verbis repetimus: *Nulum, puto, Fratres charissimi, ab aliis majoris prejudicium, quam à Sacerdotibus, tolerat Deus, quando eos, quos ad aliorum correctionem possit, dare de se exempla prævitatis cernit: quando ipsi peccamus, qui conpeccere peccata debumus, nulla animarum lucra querimus, ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupiscentiam, humanam gloriam intenta mente captamus; & quia eo ipso quo cæteris prelati sumus, ad agenda qualibet majorem licen-*

tiam habemus, susceptæ benedictionis ministerium vertimus ad ambitionis augmentum, Dei causas relinquimus, ad terrena negotia vacamus; locum sanctitatis accipimus, & terrenis actibus implicamur.

2 Hinc Nos, serio, ac sub obtestatione divini Iudicii, monemus omnes & singulos, ut, quo sunt in Ecclesia Dei digniore Loco & Ordine, eo vitam gerant inculpationem, statumque suum vitæ innocentia ac morum gravitate diligenter exornent.

3 Cum vero summa disciplinæ Christianæ in eo consilitat, ut, abnegantes impietatem & sæcularia desideria, sobrie, pie, iuste, vivamus in hoc seculo; idque ad omnes universim Christianos pertineat; intelligunt facile Ecclæsiastici qui ceteris in exemplum positi sunt, quid ad ipsos spectet, qua illos morum gravitate in sermone, gestu, incessu, quo in cultu & vestitu corporis moderatione & decentia, qua vitæ sanctioris innocentia, illos ceteris præstare oporteat. De quibus cum multa sparsim per SS. Canones, Concilium Tridentinum, Statuta Provincialia, & Nostri Prædecessoris Constitutiones Synodales tradita sint, illud Nos breviter hoc loco repetendum ducimus, quod de Clericali tonfurâ, deque vestitu, & vietu frugali, in præcedenti Synodo Osnabrugensi statutum est; quibus Nos adjicimus, ut ne quispiam Clericorum posthac rugatis, acupictis, & nimium elaboratis collaribus utatur, sed planis, ac quæ commode & decenter super veltem reflecti possint.

Ad Th. 2. vers. 12.

c. 10.

I Tim. 2. 4 Veste omnes utantur honesta ac decente, ut materia, forma, colore, pretio ac omnimo respondeat, tum modestia ac dignitati Clericali, tum conditioni ac statui singulorum, in quo uti vanitatem, & affectatam mundi curiositatem, novas levitates ac nitorem, sic abjectionem & nimias fortes, exclusas voluntus. In omni vestitu, praesertim externo color tantum niger adhibetur.
**Cler. ex-
tra. in 6.** 5 In Civitatibus ac oppidis talari veste, in pagis aut villis brevioribus utantur. Itinerariæ vestes breviores non sint, quin fimbria infra genua difficiat; nec domesticæ vestes & intrinsecæ colore aut habitus specie a domestica Clericali diffringent.

Clerici. 6 Quod de coma, barbis, ac alis barbarum, Praedecessor Noster mandavit, id nos iisdem verbis & eodem rigore observandum serio repetimus, cui pro clariore intellectu hoc adjicimus, & admittimus, ut Ecclesiastici vel brevem Romano, vel antiquo hujus patriæ more usque ad extremitates inferiores aurium defluentem comam gestare possint, planam non reflexam, nec calamistrata aut in cincinnos compositam, aut instar setarum elatam. Corona vero (insigne regalis Sacerdotii) conspicua appareat, renoveturque in iis, qui brevi sunt capillatio, singulis quindenisi, qui longiori, singulis mensibus.

**Can. pro-
hib. &c.** 7 Mensæ moderationem tum status Ecclesiastici ratio, tum præsens temporum necessitas, omnibus fere indicit; volumus tamen, hanc ab omnibus, pro conditionis qualitate, observari, ut non desit quod eagentibus Christi membris, quibus id quod superest debetur, recte distribui possit.

**Ad Philip.
3.v.19.c.** 8 Publicas & privatas commissationes, convivations, longiores accubitus, ad æquales haustus provocations, cum illæ omnes Christianos, & in primis Clericos, maxime decent; omnes monitos volumus, ne his indulgent, sed, quanta fieri potest frugalitate, concessis sibi a Deo donis utantur.

**diff. 44:
per iot.
Cont. Tri-
dent. seff.** 9 Si quando ad nuptias & alia convivia, gratia propinquitatis aut necessitudinis, invitentur, cæteris modestia, frugalitatis ac fodiocritatis exemplo preeant; caponas vero aut tabernas vitent, nisi in itinere constituti, necessitatis gratia; a choreis vero & mimicis seu jocularibus nugaeitatibus ubique abstineant; sicuti etiam a lusibus jure prohibitis, aleis, taxillis, gladiis, hastis, sclopis, & similibus; quemadmodum etiam a venationibus illicitis & clamorosis.

**24. c. 12.
de refor-
d. c. Cle-
rici. Trid.
Cont. seff.** 10 Similiter alienum est ab instituto Clericorum, ut, quæstus gratia, mercaturas, negotiationes, aliena rei procurations, Advocations, nisi pro Ecclesia, necessariis, & misericordibus personis, actiones, causarum praesertim apud Iudices Sæculares, Notariatus, & Tabellionatus, officia prophana, artem me-

dendi, aut cauponandi vilitatem, exerceant. que omnia, tanquam à jure reprobata, malorum irritamenta, Clericis prohibita esse volamus.

**Ne Cler.
vel Mo-
nach. tot.
tit. De po-
stulando, c.
scut. Ne
Cler. vel
Monach.
c. senten-
tiam, ed.
tit.** 11 Et generaliter quæcunque à sacris Canonibus, & praesertim Concilii Tridentini, de vita & honestate modestiaque Clericorum conservanda, deque criminibus ac superfluitatibus quibuscumque vitandis, salubriter constituta sunt; ea sub iisdem poenis repetita, & omnibus pro debita observantia serio commendata & inculcata esse volumus.

CAP. II. De Concubinatu.

**c. 8. De
Concubinatu.** 1 Mmendum & damnabilem Concubinatum, quo nihil magis ab honestate Clericorum, & Ministrorum Christi Virginis Filii, alienum est, post serias Praedecessoris Nostri Synodales Constitutiones, & Nostras subsecutas diversas mandatorum insinuations & monitiones, Nos iterum, hoc Decreto Nostro, execramur, damnamus, & profligamus. & ad superabundantem cautelam, & pro tollenda omni ulteriore excusatione, omnibus notum hisce facimus, Nos nemini hoc in crimen parcituros, sed posthac simpliciter & de plano, ad privationem beneficiorum, & seriam ac publicam executionem, contra autores, complices & foedas amasias ac focarias, ubique locorum processuros. quam rem iterum Vicario Nostro in Spiritualibus generali, & quos ipse pro Executione requirerit, serio injungimus.

c. 8. 2 Quæ de prolibus, ex fœdo Concubinatu suscepimus, eirumque cum Parentibus Clericis cohabitatione, à Praedecessore Nostro Cardinale Zollerano decreta sunt, hic de verbo ad verbum repetimus, & serio observari volumus. Similiter vetamus, ne Clerici Parentes, in Baptismo, Sponsalibus, Nuptiis, Exequiis, aut similibus actibus publicis suorum illegitimate natorum, ullo modo intersint, nec in publico facile cum iis compareant, aut eos in plateis circumducant; quos certe videre ac nominare non possunt, nisi in poenam & infamiam.

3 Concubinarios vero ad minus dietâ unam à cohabitatione suarum cum quibus peccavere & vixere, relegari volumus; & omnem prorsus cum ipsis conversationem, sub poenis privationis beneficiorum, aut alias pro qualitate delicti arbitrarie infligendis, prohibemus.

**d. c. 8.
§. 3.** 4 Similiter etiam hoc repetimus, tam quæ in sacris Canonibus & Conciliis Provincialibus, quam à Praedecessore Nostro, de illegitimis Clericorum Liberi ad hereditates, donationes, & fructus beneficiorum percipiendos, non admittendis, salubriter statuta sunt.

CAP.